

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ
АККОНСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕРЛІНУ

МАТЕРІАЛИ

**ДРУГОГО МІЖНАРОДНОГО
УКРАЇНО-НІМЕЦЬКОГО СИМПОЗІУМУ
З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

*«Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики
сьогодення і перспективи розвитку»*

**22-24 вересня 2020 року
м. Тернопіль**

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 614.2:351.77(063)

Відповідальні за випуск: завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України проф. Сатурська Г.С.

та доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я ТНМУ імені І. Я. Горбачевського МОЗ України Слободян Н.О.

Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики сьогодення і перспективи розвитку: матеріали Другого міжнар. укр.-нім. симп. з громад. здоров'я, 22–24 верес. 2020 р. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 67 с.

Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.

НАУКОВЕ ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ В ГАЛУЗІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я.

Грузєва Т.С.

ПРІОРИТЕТИ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ДЛЯ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
(Київ, Україна)

Вступ. Процес розбудови національних систем охорони здоров'я включає в себе формування та зміцнення служб громадського здоров'я як важливих складників для досягнення стратегічних цілей здоров'я і благополуччя. У зв'язку з цим, постають складні завдання щодо визначення стратегії розвитку людських ресурсів у громадському здоров'ї, підготовки кадрів громадського здоров'я та магістрів медицини, яким належить співпрацювати з фахівцями громадського здоров'я. Оволодіння магістрами медицини необхідним рівнем знань та набуття потрібних компетентностей потребувало формування нової освітньої програми з соціальної медицини та громадського здоров'я, її сучасного навчально-методичного забезпечення.

Основна частина. Концептуальну основу підготовки фахівців другого рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «магістр медицини» з питань громадського здоров'я було закладено у навчальній програмі навчальної дисципліни «соціальна медицина, громадське здоров'я», яку затверджено та впроваджено у навчальний процес закладів вищої медичної освіти з 2018 р. Пріоритетними завданнями такої підготовки стали засвоєння майбутніми лікарями знань, набуття вмінь та формування компетентностей з питань охорони і зміцнення здоров'я, а також реалізації профілактичних програм в повсякденній лікувально-профілактичній діяльності. Адже в сучасних умовах перед лікарем постають завдання не лише проведення належної медичної практики в питаннях надання індивідуальної допомоги пацієнтам, а й, насамперед, визначення та реалізації організаційних заходів щодо профілактики негативних зрушень у здоров'ї населення, впливу на їх першопричини з метою попередження чи зменшення негативної дії.

Успішне здійснення профілактичної роботи потребує постійної співпраці медичних працівників зі службою громадського здоров'я, а також надання ними індивідуальних послуг громадського характеру, зокрема консультування з різнобічних питань здоров'я, вакцинації та формування здорового способу життя. Такий підхід підвищує вимоги щодо обізнаності лікарів в питаннях теорії і практики громадського здоров'я, стратегії і тактики зміцнення здоров'я, обґрунтування, складання та впровадження профілактичних програм, створення коаліцій зацікавлених сторін з представниками інших галузей, владних та бізнесових структур, місцевих громад, благодійних організацій тощо.

З огляду на профілактичні функції медичного персоналу навчальний контент програми з соціальної медицини та громадського здоров'я включає

широке коло теоретичних і практичних питань їх забезпечення, який викладено у чотирьох модулях «біостатистика», «громадське здоров'я», «організація охорони здоров'я» та «економіка охорони здоров'я».

Відповідно до положень, викладених у документах ASPHER та APNEA, змістове наповнення навчальної програми включає питання моніторингу та оцінки здоров'я і благополуччя, встановлення причин нездоров'я, аналізу діяльності системи охорони здоров'я, окремих її служб, закладів тощо, визначення пріоритетів діяльності, обґрунтування стратегій та скоординованих дій, реалізації профілактичних заходів, оцінки їх ефективності.

Створене відповідно до навчальної програми сучасне навчально-методичне забезпечення включає принципово нові підручники «Біостатистика» та «Громадське здоров'я», авторами яких стали висококваліфіковані науково-педагогічні працівники провідних закладів вищої медичної освіти України, а також методичні рекомендації для студентів та викладачів. В підручнику «Біостатистика» з сучасних позицій представлено методичні основи організації біостатистичних досліджень; розкрито методи описової та аналітичної статистики з доповненням їх аналізом виживаності та аналізом потужності, всебічно охарактеризовано епідеміологічні методи вивчення захворювань, питання діагностики та аналізу результатів епідеміологічних досліджень, похибок та методів їх мінімізації; приділено увагу базовим поняттям та принципам доказової медицини, якості наукових досліджень як передумові надійності доказів, джерелам даних з доказової медицини; розкрито інформаційне та програмне забезпечення статистичних досліджень в охороні здоров'я; висвітлено різні форми представлення наукових робіт.

Навчальний контент підручника «Громадське здоров'я» охоплює загальні питання сфери громадського здоров'я, та конкретні функції та послуги громадського здоров'я. З сучасних позицій розкрито взаємозалежність популяційного здоров'я та його детермінант, окреслено внесок різних секторів економіки та суспільства у формування здоров'я, охарактеризовано сектор охорони здоров'я, з'ясовано роль працівників первинної ланки охорони здоров'я в охороні, зміцненні здоров'я та профілактиці захворювань спільно з фахівцями громадського здоров'я, доведено необхідність вдосконалення лідерства й інтегрованого колективного стратегічного керівництва в інтересах здоров'я.

Значну увагу в підручнику приділено теоретичним основам і принципам громадського здоров'я; моделям та концепціям здоров'я населення, провідним детермінантам та чинникам ризику для здоров'я, питанням рівності в охороні здоров'я. Висвітлено наявні проблеми здоров'я населення та сучасні виклики; політику і стратегії громадського здоров'я, правові та етичні аспекти; принципи і положення соціальних наук в громадському здоров'ї; потреби населення в послугах громадського здоров'я; організаційну структуру, фінансування, кадрове забезпечення системи громадського здоров'я; основні оперативні функції та бачення майбутнього систем громадського здоров'я.

Висновок. Підготовка магістрів медицини в рамках навчальної дисципліни «соціальна медицина, громадське здоров'я» та використання нового навчально-методичного забезпечення сприятиме формуванню у майбутніх лікарів широти світогляду та глибини аналітичного мислення в питаннях